

Instanța de fond: judecătoria Rîșcani mun. Chișinău (judecător: C. Vîrlan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (judecători: Sv. Caitaz, A. Doga, A. Nogai)

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ

23 iulie 2014

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, în componența:

Președinte, judecător

Judecători:

Valeriu Doagă

Ala Cobăneanu

Vera Macinskaia

Svetlana Novac

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de „VCE-Autolux” SRL împotriva deciziei din data de 27 martie 2014 a Curții de Apel Chișinău,

adoptate în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Panax Ginseng” împotriva SRL „VCE Auto Lux” privind încasarea prejudiciului și cheltuielilor de judecată

c o n s t a t ă :

La data de 18 iulie 2012 SRL „Panax Ginseng” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „VCE Auto Lux” solicitând încasarea prejudiciului material suportat în urma accidentului rutier în sumă de 64 626,16 lei și cheltuielile de judecată - 1200 lei, cheltuielile pentru asistența juridică - 4000 lei, în total suma de 69 826,16 lei.

În motivarea acțiunii s-a indicat că la data de 21.04.2008, pe str.Ceucari, mun.Chișinău s-a produs un accident rutier în care au fost implicate automobilele de model „Alfa Romeo 164” cu n/î CHO 675, la volanul căruia se afla angajatul SRL „VCE Autolux” - Munteanu Alexei și automobilul de model „Mitsubishi Colt” cu n/î CMX 950 în proprietate privată a SRL „Panax Ginseng” la volanul căruia se afla șoferul Munjiu Vasile. Automobilul de model „Alfa Romeo 164” cu n/î CHO 675 aparține, potrivit datelor CRIS „Registru”, cet. Radu Vitalii Serghei, care a încredințat și a transmis pentru a fi reparat automobilul „VCE Autolux” SRL. Vinovat de comiterea accidentului a fost recunoscut Munteanu Alexei. Conform actului de examinare a automobilului Mitsubishi Colt cu n/î CMX 950, ce aparține cu drept de proprietate „Panax Ginseng” SRL nr. 27/07 din 18 iulie 2008, semnat de A. Munteanu și concluziile expertului nr. 27/7 de la aceiași dată efectuate de SRL „Elena Auto Expert”, prejudiciul constituie suma de 64626,16 lei. Pentru efectuarea expertizei auto trasologice „Panax Ginseng” SRL a achitat suma de 1200 lei și suma de 4000 lei pentru acordarea asistenței juridice.

Prin hotărârea din 16 ianuarie 2014 a judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău, acțiunea a fost admisă și s-a încasat de la SRL „VCE Autolux” în beneficiul „Panax Ginseng”

SRL prejudiciul material în sumă de 64626,16 lei, cheltuielile de judecată - 1200 lei și cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice - 4000 lei, în total - 69826,16 lei.

Prin decizia din data de 27 martie 2014 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de SRL „VCE Autolux” și menținută hotărîrea 16 ianuarie 2014 a judecătoreiei Rîșcani, mun. Chișinău.

La data de 26 mai 2014, SRL „VCE Autolux” a depus recurs împotriva deciziei din data de 27 martie 2014 a Curții de Apel Chișinău. În motivarea recursului s-a indicat că concluziile indicate în partea motivată sunt contradictorii și neargumentate, instanțele inferioare nu au dat o apreciere justă probelor care au stat la baza cererii, circumstanțelor de fapt și de drept și nu au aplicat normele de drept corespunzătoare.

Mai indică recurentul că concluziile instanței de fond și de apel au un caracter declarativ și neprobat, deoarece în materialele cauzei nu există nici o probă care ar confirma că automobilul de model „Alfa Romeo 164” cu n/î C HO 675 a fost încredințat pîrîtului SRL „VCE Autolux” pentru reparație.

De asemenea consideră recurentul că instanța de fond și cea de apel nu au stabilit dacă între SRL „VCE Autolux” și Munteanu Alexei au existat careva raporturi de muncă și dacă au existat, care au fost aceste raporturi. Prejudiciul material nu a fost probat de către reclamant în modul stabilit de prevederile art. 117 al. (3) CPC, iar instanța în mod arbitrar a dispus încasarea sumei de 64626,16 lei, deoarece în materialele cauzei nu există nici un raport de expertiză care ar confirma mărimea prejudiciului.

Munteanu Alexei la data de 26.05.2014 s-a alăturat la recursul declarat de către SRL „VCE Autolux”.

Intimatul nu a depus referință la cererea de recurs.

Examinînd argumentele invocate în recurs în raport cu actele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat urmează a fi admis.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC RM, instanța, după ce judecă recursul, este în drept, să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărîre.

Conform art. 373 alin. (5) CPC, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit consideră că, concluziile instanțelor de judecată inferioare sunt neîntemeiate și hotărîrile au fost emise datorită aprecierii eronate a circumstanțelor cauzei ceea ce a dus la încălcarea normelor de drept material.

Conform materialelor dosarului, la data de 28.06.2012 s-a produs un accident rutier cu implicarea mijloacelor de transport de model „Alfa Romeo 164” cu n/î CHO 675, la volanul căruia se afla Munteanu Alexei și automobilul de model „Mitsubishi Colt” cu n/î CMX 950 la volanul căruia se afla Munjiu Vasile. În acest sens fiind întocmit un proces verbal cu privire la contravenție.(f.d.11)

Colegiul reține că, vinovat de comiterea accidentului rutier a fost recunoscut Munteanu Alexei, fapt confirmat și prin răspunsul nr.8779 din data de 05.07.2012 a Ministerului Afacerilor Interne Departamentul poliției rutiere.(f.d.10)

Totodată, Colegiul reține că deși la volanul automobilului de model „Alfa Romeo 164” cu n/î CHO 675 se afla Munteanu Alexei, conform informației Ministerului

Tehnologiilor informaționale și comunicațiilor ÎS”Centrul de resurse informaționale de stat ”Registru” proprietar al automobilului dat este Radu Vitalie.(f.d.19)

Conform art.1410 alin.(1)-(2) Cod civil, persoanele a căror activitate este legată de un izvor de pericol sporit pentru lumea înconjurătoare (exploatarea vehiculelor, a instalațiilor, mecanismelor, folosirea energiei electrice, a substanțelor explozibile, efectuarea lucrărilor de construcții etc.) au obligația să repare prejudiciul cauzat de izvorul de pericol sporit dacă nu demonstrează că prejudiciul se datorează unei forțe majore (cu excepția cazurilor în care dauna a survenit ca urmare a exploatării navelor aeriene) sau din intenția persoanei vătămate. Obligația de reparare a prejudiciului revine persoanei care posedă izvorul de pericol sporit în baza dreptului de proprietate ori în alt temei legal sau persoanei care și-a asumat paza izvorului de pericol sporit.

În baza prevederilor legale enunțate, posesor al izvorului pericolului sporit poate fi persoana fizică sau persoana juridică care administrează izvorul: cu drept de proprietate; cu drept de gestiune; cu drept de administrare operativă; cu drept de administrare fiduciară; prin contractul de arendă sau locațiune; prin procură, printr-o hotărîre a organului competent privind transmiterea izvorului în folosință temporară și a altor temeuri.

Astfel, posedarea și exploatarea izvorului de pericol sporit în baza unor contracte civile sau a altor titluri legale, care presupun trecerea posesiei, generează răspunderea pentru prejudiciul cauzat de un izvor de pericol sporit de către noul posesor.

Din normele legale enunțate rezultă cert că responsabilitatea pentru prejudiciul cauzat prin accidentul rutier o are posesorul automobilului de model „Alfa Romeo 164” cu n/î CHO 675.

Colegiul reiterează că conform materialelor cauzei, posesori ai automobilului de model „Alfa Romeo 164” cu n/î CHO 675 sunt – Radu Vitalie și Munteanu Alexei și respectiv conform art.1410 Cod civil, ca persoane care ar putea să răspundă pentru prejudiciul cauzat produs pot fi de asemenea doar aceste persoane - proprietarul automobilului – Radu Vitalii sau nemijlocit persoana vinovată în producerea accidentului rutier – Munteanu Alexei.

Colegiul menționează că SRL „VCE Autolux” nu poate fi antrenat în răspunderea pentru prejudiciul cauzat prin accidentul rutier dat fiind inexistența căreiva legături dintre SRL „VCE Autolux”, posesorii automobilului de model „Alfa Romeo 164” cu n/î CHO 675 și accidentul rutier produs. SRL „VCE Autolux” nu este proprietarul sau posesorul automobilului de model „Alfa Romeo 164” cu n/î CHO 675, acest automobil nu i-a fost transmis SRL „VCE Autolux” de către proprietar, precum și Munteanu Alexei nu este angajat al SRL „VCE Autolux” și ar fi comis accidentul rutier în exercitarea obligațiilor de serviciu.

Astfel, Colegiul reține că, reclamantul în cererea de chemare în judecată solicită repararea prejudiciului cauzat ca urmare a accidentului rutier de la SRL „VCE Auto Lux”, deoarece Munteanu Alexei precum că este angajat al acestei întreprinderi.

Dar, Colegiul menționează că la materialele dosarului nu a fost prezentată vreo probă care ar confirma acest fapt.

Astfel, la materialele cauzei nu este anexat vre-un contract de muncă încheiat între SRL „VCE Autolux” și Munteanu Alexei, extras sau copia carnetului de muncă a lui Munteanu Alexei care ar demonstra raporturile de muncă dintre SRL „VCE Autolux” și Munteanu Alexei.

În astfel de circumstanțe Colegiul consideră că instanțele de judecată corect au stabilit legea aplicabilă speței – art.1410 Cod civil, doar că incorect au stabilit circumstanțele cauzei și respectiv au supus neîntemeiat răspunderii dilectuale SRL „VCE Autolux”.

Colegiul relevă că pentru angajarea răspunderii SRL „VCE Autolux” este necesar nu doar o declarație referitor la existența raporturilor de muncă dintre SRL „VCE Autolux” și Munteanu Alexei, dar și înregistrări care ar dovedi acest fapt, însă astfel de înregistrări nu au fost prezentate de către reclamant.

Colegiul menționează că, reclamantul nu a adus careva probe care ar demonstra că Munteanu Alexei a acționat din numele și pentru SRL „VCE Autolux” sau că ar fi comis accidentul rutier în timpul exercitării obligațiilor de serviciu ca fiind angajat al SRL „VCE Autolux” și astfel este exclusă răspunderea SRL „VCE Autolux”.

În acest context, Colegiul mai menționează că conform procesului-verbal cu privire la contravenție (f.d.11), precum și procesului-verbal de audiere a lui Munteanu Alexei (f.d.12), ultimul este angajat în funcție de lăcătuș la SRL „Edigarlux” și nu la SRL „VCE Autolux” după cum au stabilit instanțele de judecată.

Astfel, instanța de apel și fond nu numai că nu au stabilit circumstanțele importante pentru judecarea pricinii, dar și au apreciat arbitrar probele prezentate de către părți.

Ca concluzie, Colegiul menționează că este exclusă orice legătură atât dintre SRL „VCE Autolux” și posesorii de automobil, cât și cu obiectul nemijlocit – autotomobilul, precum și nu există legătură de cauzalitate dintre SRL „VCE Autolux” și prejudiciul cauzat.

Dat fiind faptul că, procesul judiciar implică stabilirea adevărului și în consecință emiterea unei hotărâri legale și întemeiate și ținând cont de prevederile art. 118 alin. (1) CPC, potrivit căruia fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale, instanța de recurs consideră că decizia recurată urmează a fi casată, precum și hotărârea instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

De asemenea, dat fiind pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, Colegiul va anula și încheierea prin care a fost asigurată acțiunea depusă de către SRL „Panax Ginseng” emisă de către judecătoria Râșcani, mun.Chișinău la data de 16 ianuarie 2014.

Referitor la recursul declarat de către Munteanu Alexei, Colegiul îl va respinge deoarece recurentul nu a contestat cu apel hotărârea judecătoreiei Râșcani, mun.Chișinău din 16.01.2014 și respectiv nici nu poate declara recurs împotriva deciziei Curții de Apel.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. c) CPC RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către VCE-Autolux SRL .

Se casează decizia din data de 27 martie 2014 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 16 ianuarie 2014 a judecătoreiei Râșcani, mun.Chișinău adoptate în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Panax Ginseng” împotriva SRL „VCE Auto Lux” privind încasarea prejudiciului și cheltuielilor de judecată, cu

pronunțarea unei noi hotărâri prin care se respinge cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Panax Ginseng” împotriva SRL „VCE Auto Lux” privind încasarea prejudiciului și cheltuielilor de judecată.

Se casează încheierea din 16 ianuarie 2014 a judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău privind asigurarea acțiunii în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Panax Ginseng” împotriva SRL „VCE Auto Lux” privind încasarea prejudiciului și cheltuielilor de judecată.

Se respinge recursul lui Munteanu Alexei împotriva deciziei din 27 martie 2014 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecător

Valeriu Doagă

Judecători:

Ala Cobăneanu

Vera Macinskaia

Svetlana Novac

Oleg Sternioală